

POSTANOWIENIE

Dnia 7 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Igor Zgoliński

w sprawie **M. S.** ,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 7 maja 2025 r.,
wniosku skazanego o wznowienie postępowania
zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
z dnia 14 grudnia 2017 r., sygn. akt II AKa 380/17,
zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w Gdańsku
z dnia 21 czerwca 2017 r., sygn. akt XIV K 225/16,
na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.

postanowił:

**odmówić przyjęcia wniosku wobec jego oczywistej
bezzasadności.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 21 czerwca 2022 r., sygn. akt XIV K 225/16, M. S. został skazany na karę łączną 25 lat pozbawienia wolności za czyny z art. 207 § 1 i 2 k.k., art. 189 § 2 i 3 k.k., art. 197 § 1 i 4 k.k. W następstwie rozpoznania apelacji obrońcy oraz prokuratora, wyrokiem z dnia 14 grudnia 2017 r., sygn. akt II AKa 380/17, zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że przyjął za podstawę orzeczonego w pkt XII środka karnego art. 41a § 2 k.k., utrzymując wyrok w mocy w pozostałej części. Pismami z dnia 2 stycznia 2025 r.

skazany wniósł o wznowienie powyższego postępowania oraz o wyznaczenie mu wskazanej personalnie adwokat jako obrońcy z urzędu w postępowaniu wznowieniowym. Jako podstawę wniosku o wznowienie wskazał „błędy w procesie” takie w szczególności jak: niezapoznanie go z aktami sprawy, nieprzesłuchanie wszystkich świadków, sugerowanie treści wypowiedzi małoletnich pokrzywdzonych przez osoby dorosłe, w tym prowadzącego postępowanie, mataczenie procesem, zaniechanie nagrywania procesu, brak uczestnictwa pokrzywdzonej w procesie. Nadto podniesiona została nierzetelność w prowadzeniu obrony z urzędu przejawiająca się w naruszeniu obowiązków obrończych, zaniechaniu składania wniosków dowodowych o przesłuchanie świadków i ogólnie rzecz biorąc działaniu na niekorzyść skazanego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z treścią art. 545 § 3 k.p.k. należało odmówić przyjęcia wniosku skazanego o wznowienie postępowania z uwagi na jego oczywistą bezzasadność. Przepis ten obliguje do przeprowadzenia kontroli wniosku złożonego przez stronę w aspekcie nie tylko stricte formalnym, lecz także pod względem zawartości merytorycznej. W sytuacji, w której w sposób jaskrawy i nie wymagający szczególnie pogłębionego badania widoczny jest brak podstaw wznowieniowych, określonych w przepisach rozdziału 56 k.p.k., oraz nie występują przesłanki wznowienia postępowania *ex officio*, mamy do czynienia z oczywistą bezzasadnością wniosku. Implikuje to zakończenie procedowania w jego przedmiocie. Zaznaczyć trzeba przy tym, że wniosek o wznowienie postępowania jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, którego podstawy zostały ustawowo skatalogowane (art. 540, 540a, 540b k.p.k.) i postępowanie wznowieniowe sprowadza się wyłącznie do ich badania. Za skuteczny nie może być zatem uznany wniosek wskazujący na subiektywną perspektywę skazanego względem procesu i przeprowadzone w jego toku dowody.

Żadna z zarzuconych we wniosku skazanego nieprawidłowości nie mogła stanowić podstawy wznowieniowej. Żeby bowiem mówić o takiej podstawie konieczne byłoby wykazanie, że nie zostały one jedynie podniesione w kontekście dezaprobaty dla wyroku, lecz z tego powodu, że były wynikiem czynu zabronionego. Zarzucane mataczenie czy zastraszanie świadków musiałyby znaleźć

odzwierciedlenie w treści prawomocnego skazania (art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k.), aby stanowić podstawę do merytorycznych rozważań co do wznowienia postępowania. Inne podniesione uchybienia, abstrahując nawet od badania ich realności, również nie miały takiego charakteru, który mógłby wpisywać się w podstawy wznowieniowe. Oceniając wszystkie podniesione we wniosku okoliczności należało mieć też na uwadze, że były one już niejednokrotnie przedmiotem uwagi Sądu Najwyższego. Kwestia zgłaszanych nieprawidłowości w ramach świadczonej na rzecz skazanego obrony z urzędu została już szczegółowo zbadana, a wyraz tej oceny został zawarty w postanowieniu z dnia 14 marca 2023 r., sygn. V KO 17/23 z konkluzją, że postępowanie wznowieniowe nie stanowi forum dla podnoszenia tego rodzaju problematyki. Nadmienić również trzeba, że przed wydaniem ww. orzeczenia, zarządzeniem z dnia 30 października 2018 r., III KO 46/18, Przewodniczący Wydziału III Izby Karnej Sądu Najwyższego odmówił przyjęcia wniosku M. S. o wznowienie postępowania, gdyż uprzednio wyznaczony przez Sąd Najwyższy obrońca z urzędu nie znalazł podstaw do wywiedzenia w tym przedmiocie stosownego wniosku, a skazany w dalszej perspektywie nie uzupełnił braku formalnego (przymus adwokacki). Także postanowieniem z dnia 24 listopada 2022 r., V KO 92/22, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia wniosku skazanego o wznowienie, stosując przepis art. 545 § 3 k.p.k. Podstawę faktyczną tego postanowienia stanowiły również wyeksponowane obecnie nieprawidłowości prowadzonego postępowania przygotowawczego, noszące – w ocenie skazanego - znamiona przestępstw. Już wówczas nie stwierdzono w tym kontekście kluczowego warunku dla merytorycznego badania tych okoliczności. Chodzi tu o brak prawomocnych skazań, które warunkują byt przesłanki wskazującej, że związku z postępowaniem dopuszczono się przestępstwa, a istnieje uzasadniona podstawa do przyjęcia, że mogło to mieć wpływ na treść orzeczenia (art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k.).

W świetle powyższego uznać zatem trzeba, że przywoływanie w kolejnych wnioskach skazanego argumentacji tożsamej, co analizowana uprzednio, nie mogło być skuteczne i dowodziło oczywistej bezzasadności wniosku. Implikacją zaprezentowanej oceny była odmowa przyjęcia wniosku. Łączyło się to z brakiem konieczności podejmowania dalszych czynności mających na celu nadanie wnioskowi procesowego biegu, w tym między innymi badania kwestii zasadności

wyznaczenia obrońcy z urzędu. Oczywista była bowiem bezprzedmiotowość tych czynności w sytuacji, w której wniosek niewątpliwie nie mógł prowadzić do wszczęcia postępowania wznowieniowego.

[JJ.]

[a.ł.]